

zápisník 1958

měsíčník pro politiku a kulturu • březen

Kdy to skončí . . .

Strana 2

Denní tisk a vývoj zaměřuje naše myšlení na krátkodobé otázky. V jednotlivých událostech hledáme odpověď, jak může demokracie porazit komunismus nebo nedojde-li k trvalému smíření mezi sovětským a západním světem a exil i domov tak ztratí půdu pro svou osvobozovací akci. Neztrácejme se zřetele historické síly, které utvářely život od samého počátku, a objevují se znovu a znovu, v jiném rouše. Dnes jednou z nich je revisionismus, nové slovo pro starou lidskou touhu nespokojit se s daným stavem věcí, změnit status quo.

T. G. M. — 7. 3. 1850 - 14. 9. 1937 . . .

Strana 4

Masaryk, dříve než se milován postavil do čela osvobozovacího boje národa, bojoval, často nenáviděn, proti pověrám a předsudkům vlastního lidu. Který národ nepotřebuje aspoň občas injekci nekompromisního rebelantství proti navyklému cynismu nebo klamně sebelásce? Masarykem jako by u nás vreholily humanistické snahy devatenáctého století, než rozkladné síly století dvacátého rozmetaly i jeho dílo.

Hněv mladých . . .

Strana 7

Po desetiletích skepse a rozkladu se zdá, že v dnešní době se rodí nebo obnovují základy nové kladnější éry. Mladí na celém světě, nejen za Železnou rezivějící oponou, hledají nové ztvárnění základních životních pravd a sil, často myšlenkovou nebo jen citovou vzpourou proti odumírajícím rysům starého řádu. Zatím je to hnutí spíš sociální než politické, spíš duchovní a kulturní než politické.

Z očistce poselství naděje . . .

Strana 9

Dialektiky osudu není ovšem ušetřen ani komunistický svět, v němž údajně historické podklady společenské dialektiky byly odstraněny. Právě tam se s dějinnou nevyhnutelností rodí síly, popírající starý řád stalinismu, a právě odtamtud z těžce zkoušeného Ruska, přichází skeptickému Západu radostné poselství: lidé, důvěřujte, svítá. Po celém světě jako by se intelektuálové probouzeli z těžkého spánku a zlého snu. Tak hovoří dílo básníka, k němuž se opět vracíme, Borise Pasternaka.

P o z n á m k y : Jaké hospodářství — debata • Nový román Egonu Hostovského • Kde básníkům se poroučí • Reviduje se dál • Kosmický křesťan • Ideový tón čs. literatury • O sputníku a cihlách • Ve stínu kominformy • Dá se vůdce volit? • Svejč v opeře • Číslo